

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 10 grudnia 2015 r.

PS-KNPS.431.2.32.2015.EK

Pani
Lidia Latawiec
Dyrektor
Rodzinnego Domu Dziecka Nr 13
Wrocław

WYSTAPIENIE POKONTROLNE

W dniach 13 i 16 listopada 2015 r. na podstawie art. 122 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332, ze zm.) zespół kontrolny w składzie Edyta Kubicka - starszy inspektor wojewódzki, przewodnicząca kontroli oraz Honorata Borowiec - starszy inspektor wojewódzki, kontroler z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w placówce opiekuńczo wychowawczej typu rodzinnego – Rodzinnym Domu Dziecka Nr 13 we Wrocławiu (RDD), z siedzibą przy ulicy Maślickiej 10b/23.

Zakres kontroli obejmował ocenę działalności Placówki w zakresie wypełniania standardów opiekuńczo – wychowawczych wynikających z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720), zwanego dalej rozporządzeniem oraz przestrzegania Praw Dziecka wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332, j.t. ze zm.).

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o Plan Kontroli Wojewody Dolnośląskiego na II półroczu 2015 r., zatwierdzony w dniu 23 czerwca 2015 roku. W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 listopada 2014 roku do 13 listopada 2015 r. funkcję Dyrektora RDD Nr 13 pełniła Lidia Latawiec, odpowiedzialna za wykonywanie zadań w obszarach kontrolowanych zagadnień. W zakresie działalności Placówki objętej kontrolą wydaje się ocenę pozytywną. Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie wizytacji jednostki oraz analizy dokumentów przedłożonych przez Dyrektora Placówki tj.: diagnoz, planów pomocy, kart pobytu dziecka, dowodów wypłaty kieszonkowego. Zasięgnięto opinii pedagoga szkolnego, ze szkoły do której uczęszczają dzieci oraz wszystkich wychowanków domu w toku indywidualnie przeprowadzonych rozmów.

W dniu kontroli w RDD Nr 13 przebywało 5 wychowanków w wieku od 7 do 14 lat, w tym jedno trzyosobowe rodzeństwo. W okresie objętym kontrolą dwójka dzieci, których rodzice zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej, była zgłoszona do Ośrodka Adopcyjnego celem poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających (art. 100 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej). Jedno z nich zostało już adoptowane i z dniem 12 listopada 2015 r. odeszło z Placówki.

Przestrzeganie standardów

Dokonując wizytacji Placówki kontrolujący ustalili, że zgodnie z § 18 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia, wychowankowie zajmują dwa pokoje: trzyosobowy i dwuosobowy. W pokoju dziewcząt jest jedno dwupiętrowe łóżko, dwa biurka, szafki, komoda, regały z zabawkami i książkami oraz szafy ubraniowe. Chłopcy zamieszkują pokój wyposażony w jedno łóżko piętrowe z dodatkowym wysuwającym tapczanem, trzy biurka, szafy ubraniowe i szafki na książki. W pokoju jest również telewizor i komputer. W obu pokojach są lampy sufitowe i lampki na biurkach. Każde z dzieci ma własne miejsce do nauki, miejsce na książki i przybory szkolne. Pomieszczenia są zadbane, a ich wystrój jest odzwierciedleniem zainteresowań zamieszkujących je dzieci. Wyposażenie pokoi w zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego jest zgodne z § 18 ust. 1 pkt 6 lit. b rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

(Dowód: akta kontroli str. 15)

W Placówce do użytku dzieci przeznaczone są trzy sanitariaty: toaleta i dwie łazienki. Jedna z nich wyposażona jest w wannę, druga w kabinę prysznicową i toaletę. W większej łazience znajduje się również pralka i suszarka. Tym samym został wypełniony zapis § 18 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia, dotyczący zapewnienia dzieciom łazienek z miejscem do prania i suszenia rzeczy osobistych i toalet, w ilości umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny. Również zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 lit. c rozporządzenia, wychowankowie korzystają ze środków do higieny osobistej, które są dostępne w łazienkach i toaletach.

(Dowód: akta kontroli str.15)

W mieszkaniu ponadto jest duża garderoba, trzy pokoje prywatne (sypialnia opiekunów i pokoje dzieci biologicznych), duży wspólny salon połączony z kuchnią i przedpokojem. Dzieci mogą swobodnie przemieszczać się po poszczególnych pomieszczeniach.

Zakupy odzieżowe dokonywane są zwykle przez opiekunów, na bieżąco i w miarę potrzeb zgłaszanych przez dzieci. Wychowankowie nie wnosili uwag co do ubioru, butów czy bielizny, która jest im kupowana. Również pracownicy szkoły wypowiadali się w tym względzie pozytywnie. Starsi podopieczni również samodzielnie kupują sobie wybrane części garderoby, np. z zaoszczędzonych pieniędzy z kieszonkowego. Zgodnie z indywidualnymi potrzebami, dzieci wyposażane są także w stroje gimnastyczne. Można zatem przyjąć, że zapis § 18 ust. 1 pkt 6 lit. a rozporządzenia, dotyczący wyposażenia w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku jest realizowany prawidłowo.

(Dowód: akta kontroli str.13-14)

Wszyscy podopieczni powyżej 5 roku życia otrzymują kieszonkowe. Na dowód przedstawiono listy wypłat z podpisami dzieci. Również sami podopieczni potwierdzili otrzymywanie kieszonkowego. Wysokość przyznawanych kwot wynosi w przypadku dzieci młodszych 20 zł, starszych 30 zł. Przestrzegany jest zatem zapis § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia dotyczący wypłacania dzieciom kwoty pieniężnej do własnego dysponowania, której wysokość nie jest niższa niż 1% i nie wyższa niż 8% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015, poz. 332, t.j. ze zm.).

(Dowód: akta kontroli str.14)

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia, placówka powinna zapewnić wychowankom wyżywienie dostosowane do ich potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych i stanu zdrowia. Z oświadczenia opiekunów wynika, że żadne z dzieci nie ma specjalnych wskazań ze względu na stan zdrowia co do rodzaju spożywanych pokarmów, ani specjalnych wymagań w tym obszarze ze względu na potrzeby kulturowe i religijne. Żadne z dzieci w myśl § 18 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia, nie potrzebuje też zaopatrzenia w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne. Dzieci mają dostęp przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów, co wypełnia zapis § 18 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia. W sytuacji gdy są głodne, starsze dzieci mogą samodzielnie przygotować sobie jedzenie, a młodszym przygotowują posiłek opiekunowie. W miejscu widocznym, na blacie kuchennym lub komodzie wystawione są owoce – banany, jabłka, którymi dzieci mogą się częstować według swoich potrzeb. Zgodnie z § 18 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia w domu jest wspólna przestrzeń mieszkalna, w której

można spożywać posiłki, stanowiąca równocześnie miejsce spotkań i wypoczynku. Jest to duży salon w którym jest stół, tapczan, fotele i regały. Salon połączony jest z niewielką kuchnią wyposażoną w sprzęt gospodarstwa domowego. Większość posiłków przygotowują opiekunowie, natomiast dzieci w miarę swoich możliwości uczestniczą w pracach kuchennych, są to drobne czynności porządkowe, np. obieranie warzyw. Powyższe praktyki i zwyczaje odnośnie przygotowywania posiłków potwierdziły wszystkie dzieci mieszkające w domu. Zwróciły uwagę na bardzo smaczne jedzenie i możliwość wpływania na to co będzie zawarte w jadłospisie. Oświadczyły jednocześnie, że zawsze otrzymują drugie śniadania do szkoły, a słodczyce dostępne są na bieżąco. Ilość jedzenia jest w odpowiedniej ilości.

(Dowód: akta kontroli str.13-15)

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 2 i 3 rozporządzenia, dzieci powinny mieć dostęp do opieki zdrowotnej i być zaopatrzone w produkty lecznicze, o ile takich wymagają. Dzieci zapisane są do Zespołu Przychodni Formica we Wrocławiu, gdzie są pod opieką lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej. Natomiast wizyty u specjalistów odbywają się w innych jednostkach opieki zdrowotnej: kardiolog – szpital przy ulicy Kamieńskiego, chirurg – kliniki przy ulicy M. Curie-Skłodowskiej, gastrolog – kliniki przy ul. Chałubińskiego, laryngolog – Dolnośląskie Centrum Laryngologii Medicus przy ul. Wyszyńskiego, stomatolog – Citodent Centrum Stomatologiczne, okulista – Przychodnia „Kozanów”. Żadne z dzieci nie wymaga zaopatrzenia w specjalne produkty lecznicze, ani inne wyroby medyczne. Wychowankowie potwierdzili, że korzystają z pomocy lekarzy różnych specjalności, i że np. systematycznie leczą zęby i mają przeglądy stomatologiczne.

(Dowód: akta kontroli str. 13)

Zgodnie z § 18 ust.1 pkt 10 lit. a rozporządzenia, placówka powinna zapewnić wszystkim wychowankom dostęp do nauki w zależności od ich potrzeb, w szkołach lub w systemie nauczania indywidualnego. W wyniku przeprowadzania czynności kontrolnych stwierdzono, że wszystkie dzieci realizują obowiązek szkolny: jedno w Gimnazjum Nr 7 przy ul. Kolistej, czworo w Szkole Podstawowej Nr 19 w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 7 we Wrocławiu, przy ul. Koszykarskiej 2-4. Jeden z wychowanków ma orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, jednak na wniosek opiekunów i za zgodą szkoły został on dopuszczony do nauki w szkole masowej, gdzie formy i metody nauczania są dostosowane do jego możliwości. Żadne z dzieci nie wymaga nauki w systemie nauczania indywidualnego, o czym mówi § 18 ust. 1 pkt 10 lit. b rozporządzenia. Dzieci, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia, są wyposażone w podręczniki, pomoce i przybory szkolne. Podczas kontroli niektóre z nich, poproszone przez kontrolujących, okazały swoje przybory. Również pedagog ze SP Nr 19, Dorota D. w rozmowie z kontrolującymi oświadczyła, że dzieci są odpowiednio

wyposażone, przygotowane do szkoły, a opiekunowie są w ciągłym kontakcie z pracownikami szkoły.

(Dowód: akta kontroli str.15-16, 19)

W myśl § 18 ust. 1 pkt 5 i pkt 11 rozporządzenia dzieciom, które wymagają dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, a także pomocy w nauce i przy odrabianiu zadań domowych, pomoc i zajęcia takie dzieci mają zapewnione, najczęściej przez placówki oświatowe. Wychowankowie uczestniczą w zajęciach wyrównawczych z języka polskiego, matematyki, a dwoje podopiecznych również regularnie objętych jest pomocą psychologa, pedagoga, logopedy i uczestniczy w zajęciach kompensacyjno-korekcyjnych i rewalidacyjnych. Również opiekunowie i ich biologiczne dzieci udzielają pomocy w odrabianiu zadań domowych. Wszyscy podopieczni ponadto, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 12 rozporządzenia, uczestniczą w miarę możliwości w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych. Chłopcy udzielają się w zajęciach sportowych – trenują w ramach SKS – piłkę nożną, jedna z dziewcząt tenis stołowy, inna uczęszcza na kółko plastyczne. Zajęcia odbywają się na terenie szkół.

Dzieci młodsze na zajęcia szkolne i dodatkowe są dowożone przez opiekunów samochodem, natomiast wychowanek uczęszczający do gimnazjum, posiada kartę przejazdową i codziennie korzysta z komunikacji miejskiej. W związku z tym wypełniony jest zapis § 18 ust. 1 pkt 14 rozporządzenia.

(Dowód: akta kontroli str. 11-13, 15)

Na podstawie § 14 ust. 1 rozporządzenia, niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki psycholog lub pedagog powinien sporządzić diagnozę. Wszyscy wychowankowie posiadają diagnozy psychologiczno – pedagogiczne sporządzone przez psychologa z Fundacji „Pozytywka” we Wrocławiu, która współpracuje z Placówką. Zostały one opracowane w 2015 r. Dokumenty te zawierają informacje dotyczące obszarów wskazanych w rozporządzeniu w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

(Dowód: akta kontroli str. 22)

Na podstawie diagnoz Dyrektor Placówki, zgodnie z § 15 ust. 1 rozporządzenia, przygotował dla każdego wychowanka plan pomocy, który obejmuje okres 6 miesięcy. Plany modyfikowane są co pół roku na posiedzeniach w sprawie oceny sytuacji dziecka przy współudziale przedstawiciela organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. O ile w protokołach z posiedzeń ds. okresowej oceny sytuacji dziecka oznaczono cel główny pracy z dzieckiem, jako jeden z czterech wskazanych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, to takiego celu już w planach pomocy nie było, za wyjątkiem dwóch przypadków. W planach wyznaczono cztery obszary oddziaływań: środowisko rodzinne, zdrowie, szkoła i nauka, przygotowanie do

samodzielności. Wskazane jest uporządkować zapisy dotyczące celów i działań w poszczególnych obszarach, ponieważ nie zawsze wyznaczony cel był spójny z zaplanowanym w danym obszarze działaniem.

Obligatoryjnym dokumentem prowadzonym w placówce jest karta pobytu dziecka, o czym mówi § 17 ust. 2 rozporządzenia. W Rodzinnym Domu Dziecka Nr 13 każdy wychowanek ma prowadzoną kartę pobytu, uzupełnianą systematycznie w każdym miesiącu, zawierającą informacje dotyczące znaczących wydarzeń w życiu dziecka, stanu zdrowia, postępów w nauce szkolnej, aktualnej sytuacji dziecka.

(Dowód: akta kontroli str.20-21)

Przestrzeganie Praw Dziecka

Powyższy obszar działalności Placówki został skontrolowany ze szczególną uwagą. Wiedzy na ten temat dostarczyły same dzieci w bezpośrednich i indywidualnych rozmowach. Podczas nich dzieci odpowiadały na pytania, opowiadały o sobie i zwyczajach panujących w domu, kontaktach z rodzinami biologicznymi, spontanicznie wypowiadały się na interesujące je tematy, pokazywały swoje pokoje, zabawki, przybory. Wszystkie dzieci potwierdziły opisane powyżej praktyki. Nie uskarżały się na panujące w Placówce reguły, zwróciły uwagę, że niektóre dzieci są bardziej, a inne mniej konfliktowe („zadziorne”). Funkcjonują jednak na tyle zgodnie, że nie stwarza to problemu dla opiekunów, których lubią i są swobodne w kontaktach z nimi. Mogą im zgłosić swoje problemy, smutki i otrzymują wsparcie. Również dobrze dogadują się z dziećmi biologicznymi prowadzących dom, mogą liczyć na ich pomoc gdy o to poproszą i z którymi też czasem odrabiają lekcje czy wspólnie wychodzą na spacer z psem. Dzieci nie traktowały konieczności wypełniania przydzielonych im obowiązków domowych jako form przymusu czy kary, ponieważ obowiązki te są na miarę ich możliwości. Dzieci nie sygnalizowały by używano w stosunku do nich przemocy słownej czy fizycznej.

Można zatem stwierdzić, że prawa dziecka, w tym prawa do poszanowania tożsamości religijnej, do prywatności, do informacji, do ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem, do swobody wypowiedzi, do kontaktów z rodziną, w opinii kontrolujących są w Placówce przestrzegane. Te dzieci, które nie mają zgody sądu lub ich rodzice są pozbawieni praw rodzicielskich, nie kontaktują się z rodzinami biologicznymi. W przypadku trzyosobowego rodzeństwa odbywają się systematyczne cotygodniowe odwiedziny u dziadków z którymi wspólnie zamieszkuje ojciec dzieci. Jednemu z chłopców, z uzasadnionych powodów na razie wstrzymano kontakty z rodzicami, sprawa została

zgłoszona do sądu. Na dzień kontroli nie było jeszcze odpowiedzi w tej kwestii. Ostatni z wychowanków wcześniej przebywając w innej placówce, kontaktował się tylko z ciocią. Obecnie jest on zgłoszony do adopcji i nie ma kontaktów z rodziną biologiczną.

(Dowód: akta kontroli str.19)

W wyniku przeprowadzonej kontroli problemowej w Rodzinnym Domu Dziecka Nr 13 we Wrocławiu, **nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.**

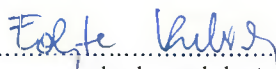
Pouczenie

Zgodnie z art. 197 d ust. 2 i ust. 3. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332 j.t.), kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do nich pisemne umotywowane zastrzeżenia. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

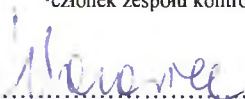

Dyrektor
Dyrektora
Działania
Polityki Społecznej

Podpisy osób kontrolujących:

.....
kierownik jednostki kontrolującej

.....
członek zespołu kontrolnego

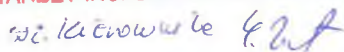

.....
członek zespołu kontrolnego

Do wiadomości:

- 1) Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, ul. Strzegomska 6, 53-611 Wrocław

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Ewelina Zygmunt

